

Välinehuoltoalan perustutkinnon, perustason ensihoidon sekä hyvinvointiteknologian kokeilujen tilannekatsaus

VÄLIRAPORTTI JA VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI 2016

**Hyvinvointiteknologian
yhteistyöpäivä**

9.5.2017

Anna Levy

Oulun seudun
koulutuskuntayhtymä **OSEKK**

Sisältö

- **Kokeilun opiskelijamäärät**
- **Vuoden 2016 väliraportin yhteenveto**
 - Hyvinvointiteknologian kokeilut
 - Opiskelijavalinta
 - Osaamisen osoittaminen ja arviointi
 - Työssäoppimispaikat
- **Vaikuttavuuden arviointi:**
 - Kokeilujen tuottama osaaminen
 - Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastaaminen
 - Digitalisuus ja tekniikan kehittyminen
 - Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen
 - Arvio tutkinnon toimivuudesta ammatillisessa peruskoulutuksessa ja näyttötutkintojärjestelmässä sekä arvio tutkintorakenteeseen liittämisestä
 - Tutkintonimike
 - SORA-lainsäädäntö

Vuoden 2016 väliraportin ja kokeilujen vaikuttavuuden arvioinnin aineistot

	Välinehuolto- ala	Perustason ensihoito	Hyvinvointi- teknologia
Väliraportti 2016	6 koulutuksen järjestäjää; 7 oppilaitosta	5 koulutuksen järjestää, 6 oppilaitosta	8 koulutuksen järjestäjää; 9 raporttia
Arviointiraportti			
- Valmistuneet opiskelijat 2016 → opiskelijakyselyyn vastanneet opiskelijat	n = 61 → 48	n = 53 → 34	n = 25 → 23
- Työelämän edustajat	n = 16	n = 16	n = 3
- Väliraportit 2014, 2015 ja 2016			
- Koulutuksen järjestäjien yhteistyö (yhteistyöpäivät, ac-kokoukset jne.)			

Välinehuoltoalan, perustason ensihoidon ja hyvinvointiteknologian kokeiluista vuonna 2016 valmistuneiden opiskelijoiden määrät sekä arvio valmistuvista opiskelijoita vuosina 2017-2019 (20.1.2017)

Tutkinto	Vuonna 2016 valmistuneet	2017	2018	2019	Yhteensä kokeilusta valmistuvien määrä vuosien 2016-19 aikana
Välinehuoltoalan perustutkinto, välinehuoltaja	61	54	69	52	236
Sosiaali- ja terveysalan perustutkinto, perustason ensihoidon osaamisala, lähihoitaja (perustason ensihoitaja)	53	93	282	137	565
Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologia- asentaja	12	28	82	64	186
Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto, turvalaiteasentaja	7*	7*	6	-	20
Kone- ja metallialan perustutkinto, hyvinvointiasentaja	6*	5*	-	-	11*
Yhteensä	139	187	439	253	1018

Päätyneet hyvinvointiteknologiaan painottuvat osaamisala kokeilut ja niistä valmistuneiden opiskelijoiden määrät vuonna 2016

Koulutuksen järjestäjä	Tutkinto	Kokeilun toteutusmuoto	Koulutuksen alkamispäivä	Koulutuksen päättymispäivä	Valmistuneiden opiskelijoiden määrä
Savon koulutuskunta-yhtymä, Savon ammatti- ja aikuisopisto	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	25.08.2014	30.05.2016	11+1 osatutkinto
Tampereen kaupunki, Tampereen ammattiopisto, TREDU	Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto (vain osaamisalan suoritus)	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	11.04.2016	11.10.2016	7
	Kone- ja metallialan perustutkinto, (vain osaamisalan suoritus)	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	11.04.2016	11.10.2016	6
				Yhteensä	25

Vuosina 2014-2016 käynnistyneet hyvinvointiteknologiaan painottuvat osaamisala kokeilut koulutuksen järjestäjittäin (20.1.2017 tilanne).

Koulutuksen järjestäjä	Tutkinto	Kokeilun toteutusmuoto	Aloittaneet	Eronneet	Opiskelijamäärä 20.1.2017	Koulutuksen alkamispäivä
Etelä-Savon koulutus Oy, Etelä-Savon ammattiopisto	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen	5	0	5	12.8.2015
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä, Oulun seudun ammattiopisto	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen	18	3	15	12.8.2015
	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	20	0	20	11.8.2016
Päijät-Hämeen koulutus konserni, Koulutuskeskus Salpaus	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen	22	2	16*	11.8.2015
	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen	24	6	18	10.8.2016

Vuosina 2014-2016 käynnistyneet hyvinvointiteknologiaan painottuvat osaamisala kokeilut koulutuksen järjestäjittäin (20.1.2017 tilanne).

Koulutuksen järjestäjä	Tutkinto	Kokeilun toteutusmuoto	Aloittaneet	Eronneet	Opiskelijamäärä 20.1.2017	Koulutuksen alkamispäivä
Sastamalan koulutuskuntayhtymä	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen	16	5	11	10.8.2014
	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen	16	3	7	10.8.2015
Savon koulutuskuntayhtymä, Savon ammatti- ja aikuisopisto	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	18	0	18	9.1.2017
	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	21	4	17	1.9.2015
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä, Koulutuskeskus Sedu	Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen	11	5 + 3 jäänyt luokalle	6**	1.8.2015
	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen	12	1	11**	1.8.2016
		Yhteensä	183	29	144	

Vuonna 2017 alkavat hyvinvointiteknologiaan painottuvat osaamisala kokeilut koulutuksen järjestäjittäin

Koulutuksen järjestäjä	Tutkinto (suunniteltu aloitettavaksi)	Kokeilun toteutusmuoto	Tutkinnon arvioitu alkaminen	Tutkinnon arvioitu päättyminen	Aloituspaidat
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä, Oulun seudun ammattiopisto	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Näyttötutkinto, oppilaitosmuotoinen	10.8.2017	31.5.2019	20
Päijät-Hämeen koulutus konserni, Koulutuskeskus Salpaus	Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen	10.8.2017	31.12.2019	20
Tampereen ammattiopisto	Kone- ja metallialan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen (vain osaamisalan suorittaminen)	30.1.2017	4.8.2017	5
	Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisala	Ammatillinen peruskoulutus, oppilaitosmuotoinen (vain osaamisalan suorittaminen)	30.1.2017	4.8.2017	7

Opiskelijavalinta

(Tutkinnoittain vaihtelevasti hyödynnettäviä valintamenettelytapoja)

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
-Soveltuvuusko-Haastattelu-Kirjalliset tehtävät-Kädentaitotestit-Tarvittaessa kielikoe	-Soveltuvuusko-Psykologiset testit + haastattelu-Opettajien haastattelu-Fyysisen kunnon testaus-Tarvittaessa kielikoe Painotetaan alaan liittyviä valmiuksia, akuutti- ja ensihoitotyössä tarvittavia taitoja	Haastattelu tai pääsyko

Osaamisen osoittaminen ja arviointi

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
Osaamisen osoittaminen tutkinnon osittain työelämän näyttöympäristössä → Yhteiset <i>arviointilomakkeet 2016</i>	Osaamisen osoittaminen tutkinnon osittain työelämän näyttöympäristössä	Osaamisen osoittaminen pääosin oppilaitosympäristössä
Haasteena työelämässä erottaa ammatti- ja perustutkinto toisistaan	Haasteita osaamisen osoittamisessa tietyissä ammattitaidoissa, esim. <i>hälytysajoneuvon ajamiseen</i> vaadittava iän ja lain tuomat velvoitteet	Haasteita osaamisen osoittamisessa, mm. tarvittava ”<i>sähkö- ja turvallisuus</i> pätevyys” iän ja lain tuomat velvoitteet

Työssäoppimisen järjestäminen

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
Tutkinnon osien työssäoppimisien yhdistäminen.	Tutkinnon osittain	Eri käytännöt, esim. yksi pitkä työssäoppiminen opintojen päätteeksi.
Työssäoppimisen laajuuksissa merkittäviä eroja koulutuksen järjestäjittäin	Työssäoppimisen laajuuksissa merkittäviä eroja koulutuksen järjestäjittäin	Työssäoppimisen laajuuksissa merkittäviä eroja koulutuksen järjestäjittäin
Haasteena työssäoppimispaikkojen riittämättömyys ja alan erityisyys: työelämässä ammattitutkinnon opiskelijat samaan aikaan	Haasteena työssäoppimispaikkojen riittämättömyys joillakin alueilla.	Haasteena hyvinvointiteknologian kokeilujen tuottaman osaamisen markkinoiminen työelämään sekä yritys ”salaisuudet”

Kokeilun tuottama osaaminen

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointitekнологia
-Infektioiden torjuntatyö-Välinehuolto-prosessin (perusinstrumenttien tunnistaminen, puhdistaminen, huolto, desinfiointi, sterilointi, kokoaminen, pakkaus ja tarkistaminen)-Tuotannon ohjauksen	-Potilaan kohtaaminen, tilannearvio ja päätöksenteko potilaan hoidosta-Potilaan ja omaisten neuvontatyö-Viranomaisyhteistyö	Laitteiden asennus, käyttöönoton opastus, huolto- ja korjaustyöt-Asiakkaan kohtaaminen

Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastaaminen

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
Laaja-alainen osaaminen antaa opiskelijoille valmiudet toimia alan työtehtävissä eri työympäristöissä kuten <i>terveyskeskusten ja erikoissairaanhoidon välinehuollossa</i> sekä alan rajapinnoilla, joissa tarvitaan infektioiden torjuntatyön osaamista, kuten <i>eläinklinikoilla, elintarviketeollisuudessa ja laboratorioissa.</i>	Opiskelijoilla laaja-alaiset valmiudet toimia <i>akuutti- ja ensihoidollisissa työtehtävissä</i> työn rajapinnoilla, kuten <i>kotihoidossa, mielenterveys- ja päihdeyksiköissä, hoivalaitoksissa sekä viranomaisyhteis-työssä.</i>	Palvelun kysynnän ja palvelutarjonnan lisääntyminen tulevaisuudessa.

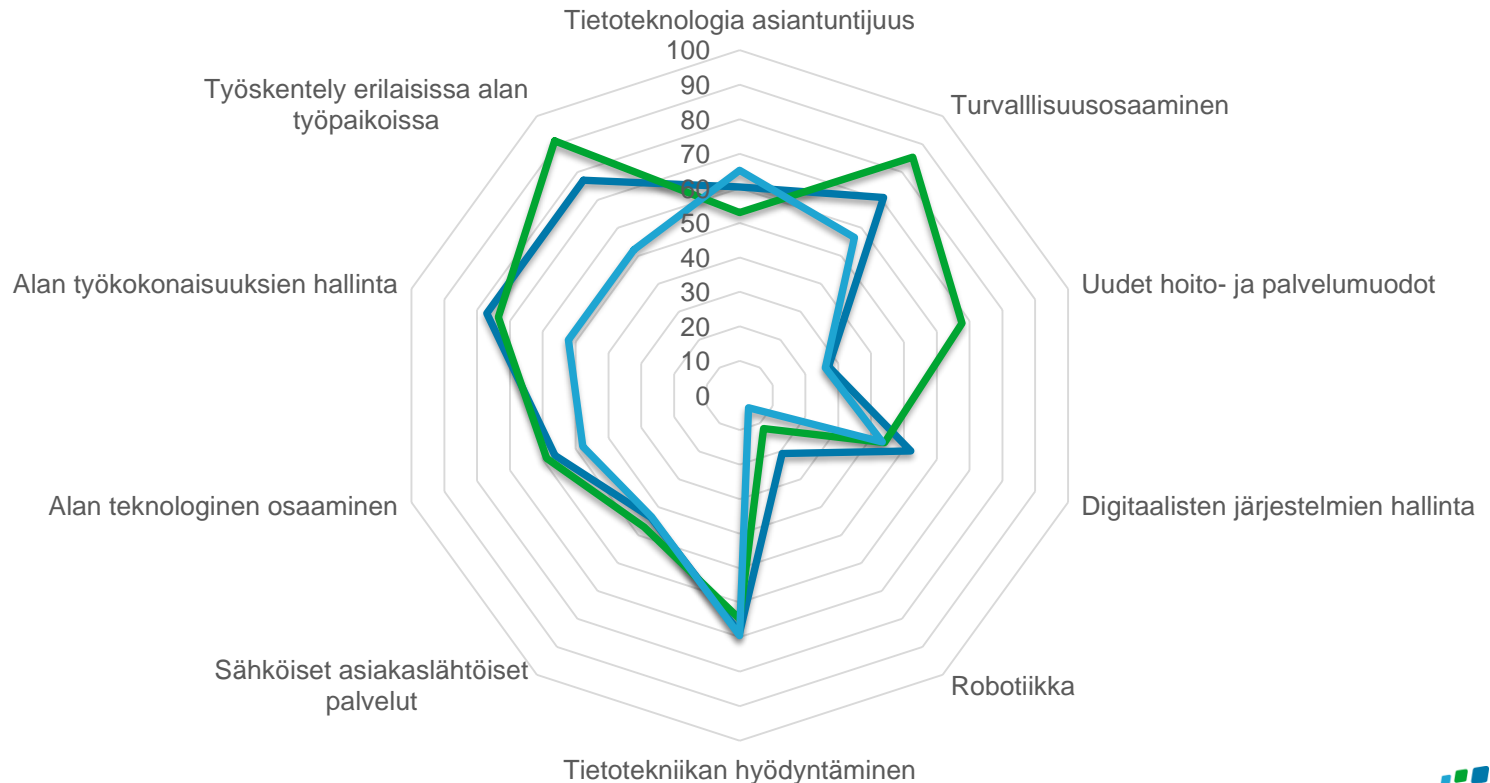
Uusiin osaamistarpeisiin vastaaminen

OPISKELIJOIDEN ARVIO OPISKELIJOIDEN OSAAMISESTA PÄÄMINISTERI JUHA SIPILÄN HALLITUSOHJELMASTA (29.5.2015) JOHDETUILLA OSA-ALUEILLA TULEVAISUUDEN OSAAMISTARPEISTA.

— Välinehuoltoalan opiskelijat

— Perustason ensihoidon opiskelijat

— Hyvinvointiteknologian opiskelijat

Tulevaisuuden toimintaympäristö

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
Välinehuollon keskittäminen ja työelämän ja palvelurakenteiden muutokset	Kotihoidon laajenemisen ja pitenevien kuljetusetäisyyksien vaikutus työnkuvaan.	Monialaiset työympäristöt. Kotiin vietävien palveluiden korostuminen.

Digitalisaatio ja tekniikan kehittyminen

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointitek- nologia
<i>“Lääketieteen ja lääketieteellisen teknologian kehittyminen vaikuttaa edelleen välinehuoltotyön vaativuuden lisääntymiseen, johon koulutuksella vastataan. Myös välinehuollot ottavat käyttöön enenevässä määrin robotiikkaa. Erilaiset tuotannonohjausjärjestelmät ovat jo käytössä ja tulevat käyttöön yhä laajemmin kattuen koko hoitoyksikön logistiikan”</i> Koulutuksen järjestäjä	<i>“Ennusteena on, että vieritutkimuslaitteet, kannettavat ultraäänilaitteet, etälääketiede ja digitalisaatio kuvantamisessa yleistyvät myös sairaalan ulkopuolisessa hoidossa ja tulevat vaikuttamaan alan osaamisvaatimuksiin.”</i> Koulutuksen järjestäjä	Asiakkaalle tarjottavat asiakaslähtöiset palvelut.

Koulutuksen järjestäjien näkemys tutkinnon vakinaistamisesta

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
-4/7 oppilaitosta esittää tutkinnon vakinaistamista -3/7 oppilaitosta ei vakinaistaisi tutkintoa tässä vaiheessa kokeilua, koska työelämäpalautteissa hajanaisuuden vuoksi ja tutkintorakenteen mukaiset osaamispisteet nähdään liian laajoina suhteessa opetussisältöön	Kaikki 6 oppilaitosta esittävät tutkintoa vakinaistettavaksi	Vaatii vielä kokeilua. Tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinto, hyvinvointiteknologiaan painottuva osaamisalan kokeilu, on käynnistynyt suhteellisen hyvin.

Tutkintonimike

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
Välinehuoltaja Tutkintonimike ei täysin kuvaa infektioiden torjuntatyön osaamista Yhtenäistä esitystä tutkintonimikkeestä ei kokeilun tässä vaiheessa ole tullut.	Lähihoitaja (Perustason ensihoitaja)	Hyvinvointiteknologia- asentaja Turvalaiteasentaja Hyvinvointilaitteasentaja Kommentti: <i>Tutkintonimikkeissä tulee näkyä osaaminen, jotta osaamisen markkinointi työelämään helpottuu.</i>

Arvio tutkintorakenteeseen liittämistä

Välinehuoltoala	Perustason ensihoito	Hyvinvointiteknologia
Välinehuolto on alana suppea, perustutkinnon tarve osoitettu, vaatii muutoksia tutkinnon perusteisiin (tutkinnon osien tarkistaminen)	Tutkintorakenteeseen liittäminen edellyttää tutkinnon perusteiden, ammattitaitovaatimusten ja arviointikriteereiden muokkauksia.	Ei voi luotettavasti arvioida tässä vaiheessa kokeilua → Vaatii kokeilun jatkoa 2019 saakka

Yhteistä kokeilulle..

- Kaikkiin kokeilun tutkintoihin liittyy terveydentila- ja toimintakykyvaatimuksia, jonka vuoksi kokeiluja esitetään liitettäväksi SORA –lainsäädännön piiriin.
- Tutkintojen tunnettavuutta tulisi lisätä valtakunnallisesti

Kokeilujen yhteiset rajapinnat?

Voimakkaasti kehittyvät työympäristöt

- Teknologian kehittyminen ja hyödyntäminen työssä
- Laaja-alaiset osaamisvaatimukset
- Moniammatillinen yhteistyö

Palveluhenkisyys ja taidot kohdata ja kommunikoida asiakkaan kanssa

Eroaako muista ammatillisista perustutkinnoista?

Kiitos!

Anna Levy, anna.levy@osao.fi

Marja Veikkola, marja.veikkola@osao.fi

OSEKK, kokeilujen koordinoija

Oulun seudun
koulutuskuntayhtymä **OSEKK**

